

SAMiEDU

OPIKELUHUOLTOSUUNNITELMA 2023

Hyväksytty
31.7.2023
Opiskeluhoitoryhmä

Sisällysluettelo	
1. JOHDANTO.....	3
2. ARVIO OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARPEESTA JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVISTA OPISKELUHUOLTOPALVELUISTA	5
2.1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARPEEN ARVIOINTI.....	6
2.2 OPISKELUHUOLTORYHMÄT	7
3 OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI	8
3.1 OPPILAITOSKOHTAISEN OPISKELUHUOLTORYHMÄN TOIMINTATAVAT JA KÄYTÄNTEET.....	9
3.2 OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN	10
3.3 TERVEELLISYYDEN, TURVALLISUUDEN SEKÄ OPPILAITOSYHTEISÖN HYVINVOINNIN TARKASTAMISKÄYTÄNNÖT	10
3.4 SISÄINEN JA ULKOINEN VERKOSTOYHTEISTYÖ	10
3.5 TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET JA MUUT OPINTOIHIN LIITTYVÄT EDELLYTYKSET	11
3.6 SUUNNITELMA OPISKELIJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ	11
4 TOIMENPITEET YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON TUKITOIMIEN JÄRJESTÄMISEKSI 13	
4.1 OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TOTEUTTAMINEN	13
4.2 KURAATTORI- JA PSYKOLOGIPALVELUT SEKÄ PALVELUOHJAUS.....	16
4.3 MONIALAISEN ASiantuntijaryhmän Asettaminen sekä toimintatavat ja KÄYTÄNTEET.....	18
4.4 KOULU- JA OPPILAITOSRUOKAILU	19
4.5 YHTEISTYÖ ERITYISEN TUEN JA OHJAUKSEN KANSSA	20
4.6 OPISKELUHUOLLON TUKI JA OHJAUS KURINPIDOLLISISSA PROSESSEISSA.....	20
4.7 POISSAOLOJA JA KOULUTUKSEN KESKEYTYMISTÄ EHKÄISEVÄT TOIMENPITEET	20
4.8 ESTEETTÖMÄN OPPIMISYMPÄRISTÖN TURVAAMINEN JA TAPATURMIEN EHKÄISEMINEN.....	21
4.9 EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ.....	21
4.10 KOULUMATKAT.....	22
5 YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA SEKÄ OPPILAITOKSESSA TYÖSKENTELEVIEN JA MUIDEN OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTIA TUKEVIEN TAHOJEN KANSSA	23
6 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN JA ARVIOINTI	23

Liitteet

1. Samiedun järjestyssäännöt
2. Samiedun asumisen järjestyssäännöt
3. Samiedun kurinpidollinen suunnitelma
4. Samiedun kriisisuunnitelma
5. Samiedun päihdeohjelma
6. Samiedun erityisen tuen suunnitelma
7. Samiedun pelastussuunnitelmat
8. Samiedu työsuojelun toimintaohjelma
9. Etelä-Savon hyvinvointialueen (Eloisa) arvio opiskeluhoitopalveluista

1. JOHDANTO

Oppilas- ja opiskeluhoitolaissa ja ammatillisten perustutkintojen perusteissa määrätään koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman tekemisestä. Lain mukaan ”Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta).” (Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022, 13 §)

Itä-Savon koulutuskuntayhtymän, Samiedussa (jatkossa Samiedu) koulutuksen järjestäjäkohtaisella opiskeluhoitosuunnitelmalla varmistetaan laadukkaat palvelut ja toimintatavat Samiedun eri kampuksilla. Tämä suunnitelma ohjaa ja kuvaa Samiedussa toteuttavaa opiskeluhoolltoa.

Ammatillisen koulutuksen opiskeluhoollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää opiskelijoiden hyvää oppimista, psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä tukea sosiaalista hyvinvointia. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 6 §:n mukaan opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä turvataan terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntyminen, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä. Lisäksi opiskeluhoollolla edistetään oppilaitosyhteistyön syntymistä ja tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. (OPH:n määräys 1.12.2022 nro OPH-4609-2022)

”Opiskeluhoolltoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoollto sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut.” (1287/2013, 3 §) Opiskeluhoolltoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.” (377/2022, 3 §)

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon psykologin ja

kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta. Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa, jota toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri. (1287/2013, 7 § ja 8 §)

Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta (633/2021) 9 § määrittelee, että ”hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien ammatillista tutkintokoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa myös opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä terveydenhuoltolaissa säädetyn mukaisesti.”

Samiedu vastaa siitä, että opiskeluhuoltoa toteutetaan monialaisesti ja suunnitelmallisesti yhteistyössä hyvinvointialueen, opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja tarvittaessa muiden yhteistyötahojen, kuten eri viranomaisten, kanssa Oppilaitoksen sijaintikunnan hyvinvointialue, Etelä-Savon Hyvinvointialue Eloisa, vastaa opiskeluhuollon psykologipalveluista ja järjestää kuraattoripalvelut opiskelijoille heidän kotikunnastaan riippumatta. Myös opiskeluterveydenhuollon järjestää Eloisa. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhuolto, jota koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja. (1287/2013, 9 §)

Tämä suunnitelma on laadittu opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten. Suunnitelmaan sisältyvät:

- arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhuollon palveluista
- oppilaitosyhteistyön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi
- toimenpiteet yksilökohtaisen opiskeluhuollon tukitoimien järjestämiseksi
- yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- opiskeluhuoltosuunnitelman toteutuminen ja arviointi
- lisäksi liitteenä ovat:

- Samiedun järjestyssäännöt
- Samiedun asumisen järjestyssäännöt
- Samiedun kurinpidollinen suunnitelma
- Samiedun kriisisuunnitelma
- Samiedun päihdeohjelma
- Samiedun erityisen tuen suunnitelma

Suunnitelma perustuu opetushallituksen määräykseen opiskeluhoollon keskeisistä periaatteista ja tavoitteista sekä opiskeluhoitosuunnitelman laatimisesta ammatillisessa koulutuksessa (OPH-4609-2022). Suunnitelma on tehty yhteistyössä opiskelijoiden, henkilöstön, huoltajien, hyvinvointialueen nimeämien työntekijöiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

2. ARVIO OPISKELUHOOLLON KOKONAISTARPEESTA JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVISTA OPISKELUHUOLTOPALVELUISTA

Samiedu on Savonlinnassa sijaitseva monialainen oppilaitos, jossa opiskelee noin 2 000 tutkinto-opiskelijaa. Kampuksia on vielä heinäkuussa 2023 kolme, mutta määrä vähenee kahteen Humanian kampuksen toimintojen siirtyessä Samiedun pääkampukselle Pohjolankadulle vuodenvaihteessa 2023/2024. Lisäksi Samiedulla on huomattava määrä verkko-opiskelijoita, joille tulee mahdollistaa opiskeluhoollon palvelut myös muualla kuin Savonlinnassa.

Opiskeluhoollon järjestämisvastuu kuuluu sekä koulutuksen järjestäjälle eli Samiedulle että hyvinvointialueelle. Koulutuksen järjestäjän vastuu kattaa opiskeluhoollon kokonaisuuden suunnitelmallisen toteuttamisen, kun taas hyvinvointialue vastaa oppilas- ja opiskeluhooltolain mukaisesta opiskeluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestämisestä.

Hyvinvointialueella tulee lisäksi olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma. Siinä määritellään hyvinvointialueen vastuulla olevat opiskeluhoitopalvelut ja niiden järjestäminen. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma perustuu Lain oppilas- ja opiskeluhooltolain muuttamisesta (377/2022) 13 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella

sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin. Tarkemmin sen sisällöstä on määrätty Laissa oppilas- ja opiskeluhoitolain muuttamisesta (377/2022) 13 a §:ssä.

Hyvinvointialueen tulee järjestää opiskeluhoitopalvelut ensisijaisesti oppilaitoksen tiloissa lähipalveluna. Jos koulutuksen järjestäjällä ei ole mahdollisuutta tarjota tähän tarkoitukseen soveltuvia tiloja, hyvinvointialueen pitää järjestää palvelut koulutuksen järjestäjän tarjoamissa, oppilaitoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla tiloilla, jotka sopivat tähän tarkoitukseen. Hyvinvointialueen tulee maksaa tilojen käytöstä aiheutuvista kustannuksista täysi korvaus koulutuksen järjestäjälle. (633/2021, 9 §)

2.1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARPEEN ARVIOINTI

Samiedun opiskeluhoillon henkilöstöresurssit tarkistetaan vuosittain henkilöstösuunnitelman teon yhteydessä. Tämän lisäksi henkilöstöresursseista käydään jatkuvaa keskustelua, jolla turvataan opiskeluhoillon henkilöstön työhyvinvointi. Samiedun opiskeluhoillon henkilöstö päivitetään oppilaitoksen www-sivuille sekä Wilma-järjestelmään aina muutosten jälkeen, ja tietojen oikeellisuus varmistetaan kaksi kertaa vuodessa.

Opiskeluhoillon palvelujen saatavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan jatkuvasti. Opiskeluhoillon kokonaistarpeen arvioinnin avulla varmistetaan opiskelijoiden palveluiden yhdenvertainen saatavuus. Arviointitietoa saadaan mm. THL:n kouluterveyskyselystä, ARVO-opiskelijapalautejärjestelmästä sekä TEA-viisarista. Arviointitietoja hyödynnetään suunnitellessa seuraavan kouluvuoden toimintaa ja resursseja. Tämän lisäksi arvioissa hyödynnetään myös opiskelijoilta saatua palautetta sekä henkilöstön ja opiskeluhoillon toimijoiden näkemyksiä.

Tämän suunnitelman liitteenä ovat dokumentit, joihin kootaan arvio Samiedun opiskeluhoillon sekä psykologi-, kuraattori- ja opiskeluterveydenhuoltopalvelujen tarpeesta. Johtuen ammatillisen koulutuksen luonteesta ja jatkuvasta hausta, dokumentit päivitetään 4 kertaa vuodessa.

2.2 OPISKELUHUOLTORYHMÄT

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 14 § määrittelee opiskeluhoitoryhmät seuraavasti:

- monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen, tai sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä.
- monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Tätä ryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja.

Lisäksi laissa (1287/2013) todetaan, että koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhoollon palveluja tuottavien tahojen kanssa ryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Tarvittaessa opiskeluhoitoryhmät voivat kuulla asiantuntijoita.

Edelleen laki (1287/2013) toteaa, että yksittäistä opiskelijaa tai tiettyä opiskelijaryhmää koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Tähän ryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijat tai hänen huoltajansa suostumuksella. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Samiedun opiskeluhoolltoa johdetaan ja toteutetaan toiminnallisena kokonaisuutena. Opiskeluhoollon toteuttaminen kuuluu kaikille Samiedun työntekijöille. Vahvimmassa roolissa on pedagogisen päällikön johdolla opiskeluhoollon tiimi, johon kuuluu kaksi palveluohjaajaa, kaksi ohjaajaa, hyvinvointivalmentaja sekä erityisopettaja. Tiimi kokoontuu viikoittain. Tämän lisäksi Samiedussa toimii laajennettu opiskeluhoollon tiimi, johon kuuluu edellä mainittujen henkilöiden lisäksi kuraattori, terveydenhoitajat sekä muut mahdolliset verkostokumppanit.

Tämän lisäksi Samiedussa toimii tai sen henkilöstöstä on edustus seuraavissa ryhmissä:

- 1) Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä, joka toimii hyvinvointialueen sekä koulutuksenjärjestäjien yhteistyöelimenä. Samiedun edustaja tässä ryhmässä on toimialajohtaja.
- 2) Kuntakohtainen opiskeluhuollon ohjausryhmä, joka on koottu savonlinnalaisista eri organisaatioiden edustajista. Sen koollekutsujana toimii Savonlinnan kaupungin sivistysjohtaja. Samiedua edustaa pedagoginen päällikkö. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa: kerran syksyllä ja kerran keväällä. Kokouksiin pyydetään tarvittaessa asiantuntijoita.
- 3) Samiedussa toimii monialainen opiskeluhoitoryhmä, joka huolehtii oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta, ohjauksesta ja arvioinnista. Näin ollen monialainen opiskeluhoitoryhmä toimii myös opiskeluhuollon ohjausryhmänä.
- 4) Samiedussa tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä käsitellään yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyviä asioita.
- 5) Opiskelu oikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevissa asioissa sekä kurinpitoasioissa kokoontuu asiantarpeen mukaisesti Itä-Savon koulutuskuntayhtymän monijäseninen toimielin. Monijäseninen toimielin muodostuu koulutuksen järjestäjän, opiskelijahuollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustajista. Koulutuksen järjestäjä nimeää toimielimen puheenjohtajan ja muut jäsenet enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Opiskelu oikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa koulutuksen järjestäjä nimeää toimielimeen lisäksi tutkinnon suorittajan koulutussopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan.

3 OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI

Yhteisöllisessä opiskeluhollossa ”koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta,

vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Sitä toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat.” (1287/2013, 4 §)

Vuosikellon mukaisesti kouluvuoden aikana järjestetään ryhmille räätälöityjä erilaisia tapahtumia ja työpajoja eri teemoista, esim. liikenneturvallisuus, laillisuuskasvatus, terveys ja hyvinvointi. Opiskelijoiden on mahdollista osallistua erilaisiin urheilutapahtumiin, Taitaja-kisoihin ja SakuStars-kilpailuihin. Opiskelijakunta on koonnut hallituksen, jonka tehtävänä on toimia vaikuttamisväylänä ja välittää tietoa opiskelijoiden ja oppilaitosjohdon välillä. Tutortoiminnassa on mukana eri alojen opiskelijoita, jotka perehdyttävät tutustujia ja opintojaan aloittavia. Tämän lisäksi opiskelijoiden on mahdollista osallistua harrastus- ja asukastoimintaan.

3.1 OPPILAITOSKOHTAISEN OPISKELUHUOLTORYHMÄN TOIMINTATAVAT JA KÄYTÄNTEET

Ammattiopisto Samiedun monialaisen opiskeluhoolloryhmän puheenjohtajana toimii pedagoginen päällikkö. Muita toimijoita ryhmässä ovat terveydenhoitaja, kuraattori, työelämä-, opiskelija- ja opettajaedustaja. Tarvittaessa mukaan voidaan kutsua myös muita oppilaitoksen sisäisiä toimijoita esimerkiksi opinto-ohjaaja, asuntolatoiminnasta vastaava palveluohjaaja sekä ulkoisia yhteistyötahoja kuten poliisi, nuorisotyö, lastensuojelu tai seurakunta.

Ryhmä kokoontuu vähintään kerran syyslukukaudella ja kerran kevätlukukaudella suunnittelemaan ja kehittämään oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin sekä oppimisympäristöjen terveellisyyden ja turvallisuuden edistämistä. Kokonaisvastuu opiskeluhoolloryhmän toiminnasta on oppilaitoksen pedagogisella päälliköllä. Käytännön toteutuksesta ja tavoitteellisesta toiminnasta yhteisvastuu on opiskeluhoolloryhmän toimijoilla.

Opiskeluhoolloryhmää muodostettaessa sen toimijat kirjaavat ryhmän toiminnalle selkeät tavoitteet, sopivat yhteistyön rakenteesta sekä sopivat keskenään toimijoiden tehtävien-/vastuunjaosta siten, että kaikilla toimijoilla on mahdollisuus aidosti osallistua yhteistyöhön. Opiskeluhoolloryhmässä hyödynnetään toimijoiden moniammatillista osaamista ja näkemyksiä yhteisesti jaettavaksi. Opiskeluhoolloryhmän tapaamiset kirjataan muistioiksi.

Opiskeluhooltoryhmän asioista tiedotetaan oppilaitoksen henkilöstöä, opiskelijoita sekä huoltajia Wilma-järjestelmän kautta.

3.2 OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN

Opiskelijoiden huoltajien on mahdollista osallistua yhteistyöhön monikanavaisesti. Huoltajille tiedotetaan säännöllisesti ajankohtaisista asioista, jonka lisäksi opiskelijan huoltajilla on mahdollisuus olla yhteydessä henkilökuntaan sähköpostitse, Wilma-järjestelmän kautta sekä tekstiviesteillä ja/tai puhelimella.

Uusille opiskelijoille sekä heidän huoltajilleen järjestetään mahdollisuus tavata oppilaitoksen henkilöstöä sekä tutustua oppimisympäristöihin ennen opintojen varsinaista alkua. Opintojen aikana on mahdollisuus tavata opettajia sekä muuta henkilökuntaa tarpeen mukaan. Kotiväenillat järjestetään opintojen alkaessa ensimmäisen vuoden syksyllä. Opiskeluhoollon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioimisessa tehdään yhteistyötä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

3.3 TERVEELLISYYDEN, TURVALLISUUDEN SEKÄ OPPILAITOSYHTEISÖN HYVINVOINNIN TARKASTAMISKÄYTÄNNÖT

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Terveys- ja huoltolain mukaisesti terveydellisten olojen tarkastus järjestetään oppilaitoksissa kolmen vuoden välein. Hyvinvoinnin, terveellisyden sekä turvallisuuden seuranta ja tarkastamiskäytännöt toteutetaan yhteistyössä opiskeluhooltoryhmän, terveystarkastajan ja työsuojeluhenkilöstön kanssa. (Terveys- ja huoltolaki 1326/2010).

3.4 SISÄINEN JA ULKOINEN VERKOSTOYHTEISTYÖ

Oppilaitos on tiiviissä yhteistyössä moniammatillisen verkoston mm. etsivän nuorisotyön, nuorisotoimen, lastensuojelun, poliisin, Ankkuritoiminnan sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa oppilaitosyhteisön tukemiseksi ja

konsultaation järjestämiseksi sekä opiskeluhuollon kehittämiseksi.

Opiskelijan ja/tai huoltajan luvalla kootaan tarvittavia asiantuntijoita auttamaan ja tukemaan opiskelijan elämäntilannetta sekä opintoja. Yhteistyötä verkoston kanssa tehdään esim. opiskelijan yksilöllisissä opiskeluhuollollisissa palavereissa. Yleisen tason yhteistyön kehittämistä ja tiedottamista tapahtuu puhelinkonsultaatioissa, verkostopalavereissa, kokouksissa, koulutuksissa, yhteisissä teemapäivissä, infotilaisuuksissa sekä muissa tapahtumisissa. Ammattiopisto Samiedun moniammatillinen verkostokartta on kokonaisuudessaan kuvattuna Samiedun www-sivuilla sekä henkilöstön intranetissä.

3.5 TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET JA MUUT OPINTOIHIN LIITTYVÄT EDELLYTYKSET

Ammattiopisto Samiedun www-sivuilla on kuvattu tutkintokohtaisia terveydentilavaatimuksia ja sopivuutta alalla toimimiseen. Hakeutumisvaiheessa osana henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKSin) keskusteluissa tarkennetaan em. asioita. Henkilökohtaistaminen tarkoittaa sitä, että jokaiselle ammatillisen koulutuksen opiskelijalle suunnitellaan ja toteutetaan hänen tarpeitaan vastaava opintopolku. Henkilökohtaistamisessa tunnistetaan ja tunnustetaan opiskelijan aiempi osaaminen ja suunnitellaan, miten ja mitä uutta osaamista hän hankkii, miten osaaminen osoitetaan sekä mitä ohjausta, tukea tai mahdollisia erityisen tuen toimia opiskelija tarvitsee hänen elämäntilanteensa huomioiden. Koulutusaloittain opiskelijoille tiedotetaan suullisesti, kirjallisesti sekä sähköisiä viestimiä hyödyntäen muista alakohtaisesti huomioitavista asioista ja edellytyksistä.

3.6 SUUNNITELMA OPISKELIJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Ammatillisen koulutuksen yhteistyö ja erilaiset pedagogiset ratkaisut luovat edellytyksiä

hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen aikana ei sallita kiusaamista missään muodossa, ja kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan. Opettaja vastaa opiskelijaryhmän turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Rehtori vastaa työpäivien turvallisuudesta ja hyvinvoinnista yhdessä henkilöstön kanssa. Opiskelijan kuuluu käyttäytyä asiallisesti. Järjestyssäännöissä annetaan oppilaitosyhteisön ja asuntolatoiminnan turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Oppilaitoksen kriisisuunnitelmasta löytyy toimintaohje siihen, miten puututaan kiusaamiseen, häirintään ja epäasiallisen kohteluun.

Opettajan ja rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta, oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalle. Opiskelijan kokemasta ja opiskelijoiden välisestä kiusaamisesta keskustellaan opiskelijoiden, ja alle 18-vuotiaita opiskelijoita koskien myös heidän huoltajiensa kanssa. Tarpeen vaatiessa rehtori tai muu henkilöstön jäsen tekee ilmoituksen kiusaamisesta viranomaisille. Jos kiusaaminen koskee opiskelijan vapaa-aikaa tai kotioloja täyttää rikoksen tunnusmerkit, se henkilö kenellä huoli herää on velvollisuus ilmoittaa poliisille ja myös lastensuojeluun silloin, kun uhrina tai tekijänä on alle 18-vuotias. Ilmoitus on tehtävä salassapitosäännösten estämättä.

Koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa työnantajalle tai koulutussopimustyöpaikan tarjoajalle työturvallisuusvastuista. Opiskelijan on käyttäydyttävä asiallisesti työturvallisuus huomioiden. Opiskelijan on ilmoitettava työnantajalle työolosuhteissa havaitsemistaan puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Jos opiskelijaan kohdistuu hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa epäasiallista kohtelua, on työnantajan asiasta tiedon saatuaan ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjällä on oikeus käyttää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisia kurinpitotoimia. Ammattiopisto Samiedun opetussuunnitelmaan sisältyy ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 80 § mukainen suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Lisäksi Ammattiopisto Samiedulla on järjestyssäännöt, joilla

edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä (ammatillisesta koulutuksesta annettu laki 80 §). Kurinpidollisen suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnitelman avulla pyritään turvaamaan työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen ja yhteisön yleinen turvallisuus ja viihtyisyys Ammattiopisto Samiedussa. Kurinpidollinen suunnitelma tukee oppilaitoksen järjestyssääntöjen toteutumista. Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain lainmukaisia keinoja ja näitä keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Kurinpitotoimien käyttämisessä ja niihin liittyvissä menettelyissä noudatetaan suunnitelmassa kuvattuja menettelytapoja. Järjestyssäännöt, kurinpidollinen suunnitelma sekä kriisisuunnitelma löytyvät Samiedun www-sivuilta.

4 TOIMENPITEET YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON TUKITOIMIEN JÄRJESTÄMISEKSI

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan lain 1287/2013 5 §:n mukaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia:

- 1) opiskeluterveydenhuollon palveluja,
- 2) opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja,
- 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa ja
- 4) koulutuksen järjestäjän järjestämiä sosiaali- ja terveystalvaeluja.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon palveluprosessit ovat kuvattuna Samiedun intranetissä.

4.1 OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TOTEUTTAMINEN

Opiskeluterveydenhuollon oppaassa (2021) on määritelty suositukset henkilöstömitoituksiin opiskeluterveydenhuollossa, kun vuosilomien ajaksi ei ole sijaista:

Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset:

- 570 opiskelijaa/kokopäiväinen terveydenhoitaja
- 1 800 opiskelijaa/kokopäiväinen lääkäri

Kuraattorit ja psykologit:

Sekä perusopetuksessa että toisella asteella vähintään yksi kuraattori 670:tä oppilasta/opiskelijaa kohti ja yksi psykologi 780:tä oppilasta/opiskelijaa kohti.

Samiedulla opiskeluterveydenhuollon toteuttamisesta vastaa Etelä-Savon hyvinvointialue, Eloisa. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee kaksi kokopäiväistä terveydenhoitajaa ja yksi osa-aikainen terveydenhoitaja. Koululääkäri työskentelee koululla 1–2 kertaa viikossa. Eloisassa on kehitetty myös opiskeluterveydenhuollossa hyödynnettäviä sähköisiä palveluita, jotka mahdollistavat verkossa opiskelevien opiskelijoiden palvelut.

Opiskeluterveydenhuolto on lakisääteinen palvelu, johon sisältyvät terveyttä edistävä ja sairauksia ehkäisevä toiminta sekä perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoitopalvelut opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetuille opiskelijoille. (Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326, 16 §). Opiskelijalla on oikeus opiskeluterveydenhuollon palveluihin, kun hän opiskelee opintotukilain (65/1994, 4 §) opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa. Palveluita saadakseen opiskelijan itsensä ei kuitenkaan tarvitse hakea tai saada opintotukea. Opiskeluterveydenhuollon palvelut tulee olla opiskelijoiden saatavilla arkipäivisin virka-aikaan. Lisäksi opiskeluhuoltolain (1287/2013) 17 §:ssä edellytetään, että toisen asteen opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta myös muulloin kuin määräaikaisten terveystarkastusten yhteydessä. Hoitoon pääsyn määräaikoja sovelletaan myös opiskeluterveydenhuollossa.

Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä. Opiskeluterveydenhuolto huolehtii terveyden ja sairaanhoitopalvelujen järjestämisestä opiskelijoille sekä toimii opiskeluolosuhteiden parantamiseksi.

Terveydenhuoltolain 17 §:n mukaan opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät:

1. oppilaitoksen opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein
2. opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen

ja edistäminen, johon sisältyvät ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoille kaksi määräaikaista terveystarkastusta ja kaikille opiskelijoille terveystarkastukset yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

3. perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen järjestäminen opiskelijoille, mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto.
4. opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä opiskelijan tukeminen ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon ohjaaminen sekä psykoterapiaan ohjaamisen edellyttämä hoito ja lausunto.

Samiedun opiskelija voi oma-aloitteisesti hakeutua terveydenhoitajan ja/tai koululääkärin vastaanotoille. Terveystarkastuksiin saa pääsääntöisesti yhteyden saman päivän aikana. Terveystarkastajien vastaanotto on ma - pe klo 8–9.30 ilman ajanvarausta. Opiskelijat voivat tulla aikaa varaamatta keskustelemaan fyysisistä ja psyykkisistä oireistaan ja voinnistaan sekä mieltä askarruttavista asioista. Opiskeluterveydenhuoltoon ei kuulu päivystystoiminta eli terveydenhuoltolain 50 §:n mukainen kiireellinen hoito.

Terveystarkastuksiin saa yhteyden myös puhelintunnin klo 11–11.30 aikana, Wilma-viestillä tai jättämällä soittopyynnön tekstiviestillä. Opiskelijan hoidon tarpeen arviointi tapahtuu viimeistään 3 arkipäivän sisällä.

Terveystarkastukset:

Opiskeluterveydenhuolto seuraa ja tukee opiskelijan fyysistä ja psyykkistä terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä määräaikaissä ja yksilöllisen tarpeen mukaisissa terveystarkastuksissa.

Samiedussa opiskeleville järjestetään ensimmäisenä opiskeluvuonna terveydenhoitajan tekemä terveystarkastus. Lääkärintarkastus tehdään ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna, jollei sitä ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä. Lääkärintarkastus tehdään ensimmäisenä opiskeluvuonna yksilöllisen tarpeen mukaisesti opiskelijalle, joka on erityisopetuksessa tai jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi tarpeellinen.

Tarkastuksissa arvioidaan monipuolisesti opiskelijan fyysistä ja psykososiaalista terveydentilaa, hyvinvointia ja opiskelukykyä. Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen terveysneuvonta. Ammatillisessa koulutuksessa on huomioitava opiskeltavaan ammattiin liittyvät työsuojelulliset seikat; terveysriskit, niiden ehkäisy esim. suojainten käyttö ja ergonomia, aikaisemmat altisteet työssä, sairaudet ja niiden hoito. Opiskelija ohjataan tarvittaessa lisätutkimuksiin joko erikoissairaanhoidon poliklinikalle tai ammattitautia epäiltäessä myös työlääkätieteen poliklinikalle. Oppilaitoksilla on lakisääteinen vakuutus, joka korvaa ammattitaudin selvittämiseksi tehtävät tutkimukset.

Suun terveystarkastus on järjestettävä opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana.

Terveystarkastuksiin osallistuminen on vapaaehtoista. Tarkastuksista poisjäävien tuen tarve selvitetään uudella yhteydenotolla.

Opiskeluterveydenhuollossa tavataan opiskelijoita myös yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Lisäkäynneillä voidaan perehtyä selvittelyä vaativiin asioihin, arvioida erityisen tuen tarvetta sekä seurata fyysistä ja psyykkistä terveys- ja hyvinvointitilannetta, kasvua ja kehitystä tai opiskelukykyä terveystarkastusten välillä. Lisäkäynnit mahdollistavat myös tarvittavien lisätutkimusten käynnistämisen ja tuen tarjoamisen. Palveluja tarjotaan myös etävastaanottoina ja erilaisina sähköisinä palveluina.

Opiskeluterveydenhuolto tekee opiskelijan suostumuksella yhteistyötä vanhempien, opettajien, kuraattorien ja psykologien kanssa yksittäisen opiskelijan asiassa, mutta myös yhteisöllisessä opiskeluhuollossa.

Opiskeluterveydenhuolto tarkastaa monialaisessa yhteistyössä oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin joka kolmas vuosi. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain.

4.2 KURAATTORI- JA PSYKOLOGIPALVELUT SEKÄ PALVELUOHJAUS

Kuraattori- ja psykologipalvelut ovat ennaltaehkäisevää palvelua, jolla edistetään oppilaitosyhteisön ja yksittäisen opiskelijan hyvinvointia.

Perustutkintoa suorittavalla opiskelijalla ja ammattitutkintoa suorittavalla oppivelvollisella opiskelijalla on oikeus saada opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Opiskeluhuollon psykologi ja kuraattori arvioivat kiireellisyyden.

Työntekijällä, joka ammatillisessa tehtävässään on saanut tietää opiskelijan tuen tarpeesta, on velvollisuus ottaa viipymättä yhteys salassapitosäännösten estämättä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Työntekijä on yhteydessä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin opiskelijan kanssa ja antaa tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.

Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta, jollei oppilas- ja opiskelijahuolto- tai muussa laissa toisin säädetä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013)

Kuraattori

- tukee opiskelijoiden hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista
- osallistuu oppilaitoksen hyvinvointityöhön ja sen kehittämiseen sosiaalialan asiantuntijana
- toimii moniammatillisessa yhteistyössä oppilaitoksen sisäisen ja ulkoisen verkoston kanssa yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon osalta

- tapaa yksittäisiä opiskelijoita tukikeskustelukäynneillä
- konsultoi oppilaitoksen henkilöstöä

Psykologi

- osallistuu oppilaitoksen yhteisölliseen hyvinvointityöhön ja sen kehittämiseen
- toimii moniammatillisessa yhteistyössä oppilaitoksen sisäisen ja ulkoisen verkoston kanssa yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon osalta
- selvittelee tunne-elämään, mielenterveyteen ja oppimiseen liittyviä asioita
- tapaa yksittäisiä opiskelijoita tukikeskustelukäynneillä
- konsultoi oppilaitoksen henkilöstöä

Ammattiopisto Samiedussa kuratiivista työtä tekevät myös palveluohjaajat. Palveluohjaaja tekee yksilökohtaista ja yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä. Työn tavoitteena on opiskelukyvyn tukeminen ja hyvinvoinnin edistäminen. Palveluohjaaja tekee myös moniammatillista yhteistyötä oppilaitoksen sisäisen ja ulkoisen verkoston kanssa.

Palveluohjaajalta opiskelija saa tukea seuraavissa asioissa:

- päihteisiin liittyvät asiat
- pelaamiseen ja netin käyttöön liittyvät ongelmat
- kiusaaminen, häirintä ja väkivalta
- erilaiset kriisit ja opintosolmut
- omaan elämäntilanteeseen ja jaksamiseen liittyvät haasteet
- opiskeluun liittyvät pulmatilanteet
- opintojen rahoitus ja toimeentulo
- tuki kurinpitomenettelyyn liittyvissä toimissa
- sopeutuminen uuteen kaupunkiin tai oppilaitokseen

4.3 MONIALAISEN ASiantuntijaryhmän Asettaminen sekä Toimintatavat ja Käytännöt

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 30.12.2013/1287 mukaisesti yksittäisen opiskelijan asian käsittely ja sen käsittelyn tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa

suostumukseen. Opiskelijan asioissa kootaan tapauskohtaisesti asiantuntijaryhmä, johon voi kuulua esimerkiksi HOKS-ohjaaja, opinto-ohjaaja, koulukuraattori, palveluohjaaja, psykologi, lääkäri, terveydenhoitaja tai muu opiskelijan kannalta keskeinen opettaja tai opiskelijan nimeämä henkilö. Ryhmän kokoaa se, jolle huoli on ensimmäisenä herännyt.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi palaverin tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhoollotkertomukseen Wilma-järjestelmän omaan lomakkeeseen. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai hänen huoltajansa suostumuksella. Jos opiskeluhoollotkertomukseen sisältyviä tietoja annetaan henkilölle, joka ei osallistu opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen taikka niihin liittyviin tehtäviin, asiakirjaan on merkittävä, mitä tietoja, kenelle ja millä perusteella tietoja on luovutettu (2022/377 20 §).

Lisäksi opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoollota toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin tarpeellisiin terveydenhuollon potilasasiakirjoihin. Opiskeluhoollon kuraattori kirjaa yksilökohtaista työtä koskevat tiedot sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

4.4 KOULU- JA OPPILAITOSRUOKAILU

Kouluateria kattaa noin kolmanneksen opiskelijan päivittäisestä energiantarpeesta. Kaikkien ruokien perustana ovat terveydelliset peruseriaatteet ja tieto ruoan alkuperästä. Kouluruokailussa huomioidaan erityisruokavaliot sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten opiskelijoiden esteellisyys. Erityisruokavaliosta ja muusta esteellisyydestä ilmoitetaan koulun ruokapalveluun erityisruokavaliolomakkeella. Erityisruokavaliot valmistetaan vain todellisen tarpeen mukaan, ei mieltymysten pohjalta. Samiedu tarjoaa opiskelijoille kolmena aamuna viikossa maksuttoman aamupalan.

Yhteistyössä opiskelijan, hänen huoltajiensa sekä opiskeluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tarvittaessa tukitoimista ja seurannasta opiskelijan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon

liittyvissä tarpeissa.

4.5 YHTEISTYÖ ERITYISEN TUEN JA OHJAUKSEN KANSSA

Ammattiopisto Samiedun opiskeluhuollon yhteistyö erityisen tuen ja ohjauksen kanssa on kuvattu erityisen tuen suunnitelmassa, joka löytyy Samiedun www-sivuilta sekä henkilöstön intranetistä.

4.6 OPISKELUHUOLLON TUKI JA OHJAUS KURINPIDOLLISISSA PROSESSEISSA

Opiskeluhuollon edustaja (kuraattori tai palveluohjaaja) on tarvittaessa opiskelijan tukena kurinpidollisissa prosesseissa. Ammattiopisto Samiedun järjestyssääntöjen rikkomisesta voi seurata opiskelijalle kurinpidollisia toimia.

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) antaa koulutuksen järjestäjälle keinoja toimia tilanteissa, joissa opiskelijan soveltumattomuus alalle vaarantaa turvallisuutta. Laissa määriteltyjä menettelyjä varten koulutuksen järjestäjä on nimennyt monijäsenisen toimielimen sekä päättänyt toimielimen toimintatavoista ja päätöksenteosta. Tästä käytetään nimitystä SORA-säädökset ja -määräykset (soveltumattomuuteen ratkaisuja).

Ammattiopisto Samiedun monijäseninen toimielin vastaa rehtorin toimivallan ylittävistä opiskeluoikeuteen, määräaikaiseen erottamiseen ja asuntolasta erottamiseen liittyvistä asioista. Samiedun järjestyssäännöt löytyvät sekä www-sivuilta että henkilöstön intrasta.

4.7 POISSAOLOJA JA KOULUTUKSEN KESKEYTYMISTÄ EHKÄISEVÄT TOIMENPITEET

Opiskelijan opintosuoritukset merkitään opintorekisteriin ja sitä kautta voidaan seurata opintojen etenemistä. Läsna- ja poissaolot merkitään Wilmaan. HOKS-ohjaajalla on päävastuu opiskelijan poissaolojen seuraamisesta jaksosta riippumatta. Ryhmää opettava opettaja puuttuu poissaoloihin varhaisessa vaiheessa ja on tarvittaessa yhteydessä opiskeluhuollon henkilöstöön.

Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen

kehittämissuunnitelma (HOKS), jota opiskelija ja HOKS-ohjaaja päivittävät koko opiskeluajan. Opiskelija etenee opinnoissaan yksilöllisesti ja joustavasti. Tarvittaessa opiskelijalle tarjotaan tukitoimia moniammatillisesti oppilaitoksen sisäisen tai ulkoisen verkoston kanssa. Keskeyttämisiä pyritään ehkäisemään ohjauskeskustelujen avulla.

4.8 ESTEETTÖMÄN OPPIMISYMPÄRISTÖN TURVAAMINEN JA TAPATURMIEN EHKÄISEMINEN

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan kaikkia koulutuksen järjestäjän tiloja, alueita ja sähköisiä foorumeita, joissa opetusta tapahtuu. Oppimisympäristöjä ovat oppilaitosten lisäksi mm. työssäoppimispaikat, sähköiset opiskelualustat ja koulutuksen järjestäjän opetukseen käyttämät sosiaaliset mediat.

Fyysinen oppimisympäristö on turvallinen, esteetön ja terveyttä edistävä. Fyysiset oppimisympäristöt ovat sisällytetty oppilaitoksen pelastus- ja opiskeluhuollon suunnitelmiin siten, että säännöt ja ohjeet ovat voimassa ja kaikissa oppimisympäristöissä säännöt ja ohjeet ovat myös nähtävissä. Oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa käydään läpi koneiden ja laitteiden turvallisuuskoulutus. Työpaikalla tapahtuvan koulutuksen osalta koulutuksen järjestäjällä ja työpaikoilla on sopimukset työpaikkakoulutuksen järjestämisestä. Opiskelijat perehdytetään työsuojeluun liittyviin asioihin.

Psyykkisellä oppimisympäristöllä tarkoitetaan opiskelun henkistä ilmapiiriä. Hyvä psyykinen oppimisympäristö rakentuu yhteisön jäsenten keskinäisestä kunnioituksesta ja luottamuksesta sekä yhteisössä vallitsevasta turvallisuuden tunteesta. Hyvää psyykkistä oppimisympäristöä ilmentävät hyvät käyttäytymistavat, vastuullinen toiminta ja monipuolinen vuorovaikutus.

Sosiaalinen oppimisympäristö käsitteenä sisältää erilaiset kaveri-, opettaja- ja ohjaajasuhteet, ryhmädynamiikan sekä yhteisön yleisen kiinteyden. Yhteisön jäsenyyden ja yhteisöllisyyden kokemisen on todettu edistävän koulurauhaa, opintoihin kiinnittymistä sekä opiskelijoiden terveyttä ja yleistä hyvinvointia

4.9 EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

Oppilaitoksessa tehtävällä ehkäisevällä päihdetyöllä pyritään edistämään

päihteettömiä elintapoja sekä vähentämään ja ehkäisemään päihdehaittoja. Päihteiksi luetaan alkoholi, huumeet ja tupakka. Lääkkeet, liuottimet ja muut aineet luetaan päihteiksi, jos niitä käytetään päihtymistarkoituksessa. Myös toiminnalliset riippuvuudet kuten peliriippuvuus kuuluvat oppilaitoksen ehkäisevään päihdetyöhön.

Oppilaitoksen ehkäisevä päihdetyö koostuu muun muassa:

- terveen ja turvallisen oppimisympäristön edistämisestä,
- hyvästä yhteistyöstä kotien kanssa,
- opetuksen tuesta, joka auttaa pysymään koulussa ja pärjäämään siellä,
- opiskelijahuollon moniammatillisesta yhteistyöstä, opiskeluterveydenhuollon tuesta ja terveystarkastuksista,
- oikeanlaisesta ja oikea-aikaisesta puuttumisesta päihteidenkäyttöön,
- yhteistyöstä päihdepalvelujen kanssa ja
- yhteistyöstä muiden paikalliseen ehkäisevän päihdetyön verkostoon kuuluvien ammatti- ja kansa- laistoimijoiden kanssa.

Samiedun Päihdeohjelmasta löytyy ohjeistus, kuinka toimia, kun opiskelijan epäillään olevan päihtyneenä oppilaitoksessa tai asuntolassa. Päihdeohjelma on saatavilla www-sivuilla.

4.10 KOULUMATKAT

Oppilaitoksen järjestyssäännöt koskevat myös koulumatkoja ja koulutukseen liittyviä matkoja. Samiedu on vakuuttanut opiskelijat koulupäivinä ja koulumatkoilla kotimaassa sattuvien tapaturmien varalta myös työpaikalla tapahtuvan koulutuksen jaksojen ajalle. Koulumatka on suorin reitti kodin ja koulun välillä. Koulumatkoilla moottoriajoneuvolla opiskelija on liikennevakuutuksen piirissä.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (Laki ammatillisesta koulutuksesta 11.3.2022/164, 80 §)

5 YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA SEKÄ OPPILAITOKSESSA TYÖSKENTELEVIEN JA MUIDEN OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTIA TUKEVIEN TAHOJEN KANSSA

Samiedussa opiskelijoiden osallisuus ja osallistaminen toimivat opiskeluhuollon toteuttamisen lähtökohtina. Opiskelijoiden osallisuuden kokonaisuutta koordinoi pedagogisen päällikön johtama opiskelijahuollon tiimi. Samiedussa on nuorisotyön- ja opiskelijatoiminnan ohjaaja, jonka tehtävänä tukea, ohjata ja kehittää oppilaitoksen opiskelijakuntatoimintaa ja tutortoimintaa. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja vaikutusmahdollisuuksia. Opiskelijakunta muodostuu vapaaehtoisista opiskelijaedustajista, jotka keskuudestaan äänestävät hallituksen. Opiskelijakunnan puheenjohtaja toimii opiskelijoiden ja johdon sekä henkilöstön välisenä yhteyshenkilönä. Opiskelijakunta tuo esille opiskelijoiden äänen oppilaitoksen ja opetuksen kehittämisessä. Tämän lisäksi opiskeluhooltoryhmässä on opiskelijajäseniä, jotka vaikuttavat hyvinvoinnin kehittämiseen.

Samiedun tavoitteena on aktiivisesti kehittää erilaisia yhteistyömuotoja opiskelijoiden, heidän huoltajiensa sekä muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa. Samiedussa on tehty yhteistyötä esimerkiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMKin Sosionomi (AMK) ja Liikunnanohjaaja (AMK) -opiskelijoiden kanssa. He ovat suorittaneet omia projektiluonteisia opintojaan asuntolassa järjestäen asukkaille toimintaa vapaa-ajalla. Toiminta on ollut esimerkiksi kokkikerhoa, kuntosaliohjausta ja peli-iltoja. Lisäksi asuntolassa on käynyt Savonlinnan Toimintakeskuksen Vire-toiminta pitämässä Juttukahvilaa asukkaille. Myös Savonlinnan kaupungin nuorisotyön Walkers-auto on käynyt asuntolalla.

6 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN JA ARVIOINTI

Opiskeluhooltosuunnitelman toteutumisesta, seurannasta ja arvioinnista vastaa Ammattiopisto Samiedun oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä. Opiskeluhuollon kokonaisarvioinnilla varmistetaan opiskeluhuollon palvelujen yhdenvertainen saatavuus ja toiminnan tarkoituksenmukaisuus.

Kokonaisarvioinnissa huomioidaan laaja-alaisesti opiskelijoiden hyvinvointiin liittyvät tarpeet. Opiskeluhoollon palvelujen mitoituksessa käydään aktiivista vuoropuhelua Etelä-Savon Hyvinvointialue Eloisan kanssa. Työssä käytetään tukena neljä kertaa vuodessa päivitettäviä dokumentteja (liite 9).

Opiskeluhoollon kokonaistarvetta arvioidaan käyttämällä seuraavia menetelmiä:

- opiskelijoiden kokonaismäärä/toimipiste, huomioiden opiskelijoiden moninaiset taustat
- yksilökohtaisen opiskeluhoollon monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumiset
- opiskelijapalautteet
- huoltajien palautteet, jota kerätään mm. kotiväen illoissa
- osallistamalla kansalliseen terveydenedistämisasiivisuus oppilaitoksissa -tutkimukseen (TEA)

Lisäksi Ammattiopisto Samiedun opiskelijat osallistuvat valtakunnalliseen kouluterveyskyselyyn, jossa kartoitetaan tietoja nuorten elinoloista, kouluoloista, terveydestä, terveystottumuksista sekä opiskeluhoollosta. Tulosten perusteella kohdennetaan toimenpiteitä niihin asioihin, joissa on tuen tarvetta. Oma- ja seurannan aikataulut määritellään seudullisessa opiskeluhoollon ohjausryhmässä.